

Opasraportti

HuTK - Arkeologia (2018 - 2019)

Arkeologia

Osoite: Arkeologia, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

Opintoneuvonta: yliopistonlehtori Timo Ylimaunu, puh. 029 448 3236; opintoasiainsihteri study.humanities@oulu.fi

www-sivut: <http://www.oulu.fi/arkeologia/>

Opiskelu-oikeus ja opintojen aloittaminen

Kulttuuriantropologian ja arkeologian oppiaineissa järjestetään vuosittain yhteinen pääsykoe, jossa valitaan 20 pääaineopiskelijaa. Opiskelijoilla on yhteiset kulttuuriantropologian ja arkeologian perusopinnot. Opiskelijat hakevat kulttuuriantropologian tai arkeologian pääaineekseen ensimmäisen vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Molempiin oppiaineisiin otetaan 10 pääaineopiskelijaa.

Arkeologian sivuaineen opiskelu-oikeus on kaikilla läsnä olevaksi ilmoittautuneilla yliopiston opiskelijoilla. Muilta osin opiskelijat voivat valita vapaasti oman aineyhdistelmänsä jo perusopintovaiheessa.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antaa oppiaineen yliopistonlehtori Timo Ylimaunu, puh. 029 448 3236. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille järjestetään pienryhmäohjausta.

Katsaus oppiaineeseen

Arkeologia tutkii ihmistä ja kulttuuria esihistoriasta nykypäivään ensisijaisesti materiaalien lähteiden kautta. Näitä ovat esimerkiksi esineet, kiinteät rakenteet tai maaperässä havaittavat ihmisen aiheuttamat kemialliset muutokset. Arkeologia on luonteeltaan monitieteellistä. Oulun yliopistossa arkeologia painottaa antropologista näkökulmaa. Tavoitteena on ymmärtää ja selittää kulttuuria ja sen muuttumista. Arkeologian opetus ja tutkimus Oulun yliopistossa keskittyy pohjoisiin kulttuureihin ja niiden kulttuuriperintöön sekä tarkastelee globaaleja menneisyyden ilmiöitä ja prosesseja pohjoisen maailman näkökulmasta.

Arkeologi on monialainen aineellisen kulttuurin ja sen tutkimuksen sekä suojelun ammattilainen. Hän toimii yhteistyössä esimerkiksi maankäyttäjien ja ympäristönsuojelusta vastaavien viranomaisten kanssa. Perusaineiston hallinnan lisäksi opetuksessa korostetaan yleismaailmallisia kulttuuriprosesseja ja lähdeaineiston käsittelyyn liittyviä tutkimustekniikoita. Opiskelun keskeisenä tavoitteena on kyky hallita arkeologinen tutkimusprosessi ja saada monipuolisia valmiuksia erilaisiin kulttuuriperintötehtäviin sijoittumiseen.

Arkeologian opintoihin kuuluvat kurssit sisältävät luento-opetusta, pienryhmätyöskentelyä, kirjallisuuteen perehtymistä sekä erilaisia kirjoitus-/harjoitustehtäviä. Vaihtoehtoisista suoritustavoista on sovittava erikseen kokonaisuudesta vastaavan opettajan kanssa. Arkeologian opiskelijoilla on hyvät mahdollisuudet lyhytaikaiseen opiskeluun ulkomaisissa yliopistoissa opiskelijavaihto-ohjelmien kautta. Arkeologiaa tukevia sivuaineita ovat esimerkiksi kulttuuriantropologia, historiatieteet, taidehistoria, museologia, geologia, maantiede, biologia ja ympäristönsuojelu.

Oppiainekohtaisia käytännön ohjeita

Arkeologian opinnot sisältävät monipuolisesti erilaisia opiskelumuotoja, mukaan lukien käytännön työharjoituksia, kuten opiskelua ja työskentelyä arkeologian laboratoriossa ja maastokursseilla. Lukukausien alussa ilmestyy oppiaineen opetusohjelma, jonka voi katsoa internet -sivuilta (<http://www.oulu.fi/arkeologia/node/26812>). Kurssien sisältämät työmuodot ja tiedot kursseihin liittyvästä kirjallisuudesta annetaan kurssien alussa.

Muista opiskelijoille tärkeistä tapahtumista, kuten mahdollisesta informaatiotilaisuudesta, kerrotaan oppiaineen ilmoitustaululla ja kotisivuilla. Lukukausien alussa opiskelijoiden tulee ilmoittautua yliopiston opintotoimistossa. Osoitteenmuutoksesta on tehtävä ilmoitus yliopiston opiskelijapalveluissa tai sähköisesti WebOodissa.

Arkeologian opiskelu aloitetaan johdantokurssista. Tentit voidaan suorittaa tiedekunnan ja laitosryhmien tenttipäivinä sekä Examinarium -tenttiakvaariossa.

Arkeologian opintoja voi korvata myös muissa oppiaineissa järjestettävillä, sopivilla luennoilla ja niihin voi sopimuksen mukaan hyväksilukea kansainvälisiä opintoja. Tenttisuorituksissa on aina ilmoitettava tentittävien opintopisteiden määrä ja korvattava opintojakso (tunniste ja nimi). Suoritetut opintojaksot kirjataan opintorekisteri Oodiin. Opintosuorituksia säilytetään kuusi kuukautta tulosten julkistamisen jälkeen. Arkeologian opintoja voi suorittaa myös kesäopintoina.

Sijoittuminen työelämään

Arkeologian opinnot ovat perinteisesti valmistaneet toimimaan esimerkiksi museotehtävissä, muinaismuistohallinnossa ja tutkijana, mutta opinnot antavat pohjan erilaisiin menneisyyden tutkimukseen, esittämiseen, hyödyntämiseen ja suojeluun liittyviin tehtäviin. Arkeologian opintojen tarkoituksena on kehittää monipuolisia valmiuksia erilaisissa kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön liittyvissä tehtävissä toimimiseen. Historian opettajiksi opiskeleville arkeologia sivuaineena tarjoaa hyvän pohjan opettaa kursseja, jotka koskevat ihmiskunnan kehitystä ennen kirjallisia lähteitä. Arkeologian opinnot antavat vankan yleissivistävän pohjan pohjoisen identiteettimme ymmärtämiseen eri kulttuurielämän aloilla työskenneltäessä.

Opintokokonaisuudet ja niiden osaamistavoitteet

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot suoritettuaan opiskelija osaa kuvata oppiaineiden tieteenhistoriaa, tutkimusmenetelmiä ja erilaisia teoreettisia perusteita. Hän osaa määritellä arkeologian ja kulttuuriantropologian käsitteitä ja kuvata tutkimuksen eri osa-alueita. Hän osaa selittää ihmisen ja ympäristön vuorovaikusta pitkässä aikaperspektiivissä sekä määritellä antropologian eri osa-alueiden peruskäsitteitä.

Arkeologian aineopinnot suoritettuaan opiskelijalla on monipuolinen käsitys arkeologian eri osa-alueista, tutkimusmenetelmistä ja teoreettisista näkökulmista. Opiskelijalla on taidolliset valmiudet arkeologisten tutkimusmenetelmien käyttöön ja tiedon dokumentointiin. Hänellä on perusvalmiudet suunnitella ja toteuttaa itsenäisiä tutkimuksellisia ja tieteellisen tiedon soveltamiseen liittyviä hankkeita. Lisäksi opiskelija pystyy laatimaan omaan asiantuntemukseensa liittyen pienimuotoisia tutkielmia ja erilaisia kirjallisia sekä suullisia esityksiä.

Arkeologian syventävät opinnot suoritettuaan opiskelijalla on vaadittava pätevyys erilaisten arkeologisten tutkimusten ja hankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä arkeologisen tiedon hyödyntämiseen. Hän osaa tuottaa tieteellistä tietoa ja esittää tutkimuksen eri vaiheita ja tuloksia suullisesti sekä kirjallisesti. Hän on ammattilainen, joka pystyy haastavaan, analysointia, luovuutta ja eettistä arviointia vaativaan itsenäiseen tieteelliseen työskentelyyn sekä toimimaan asiantuntijana erilaisissa tehtävissä.

Opintojaksot

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot, 25 op:

- 687223Y HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma 1, 0 op
- 687359P Johdatus arkeologiaan ja kulttuuriantropologiaan, 5 op
- 687360P Sosiaalinen maailma, 5 op
- 687361P Biologia ja kulttuuri, 5 op
- 687362P Aineellinen kulttuuri, 5 op
- 687363P Ihminen ja ympäristö, 5 op

Arkeologian aineopinnot, 50 op:

Pakolliset opinnot, 30 op:

- 687336Y HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma 2, 0 op
- 687364A Pohjoisuus ja pohjoinen arkeologia, 5 op
- 687365A Arkeologinen tiedonhankinta ja käsittely I, 5 op
- 687366A Arkeologinen tiedonhankinta ja -käsittely II, 5 op
- 687367A Teoria- ja metodikurssi, 5 op
- 687325A Tutkielma ja kandidaattiseminaari, 10 op
- 687326A Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto), 0 op

Valinnaiset opinnot 20 op:

- 687368A Osteologian peruskurssi, 5 op
- 687369A Biologisen antropologian ja bioarkeologian erikoistumiskurssi, 5 op
- 687370A Spatiaalinen arkeologia, 5 op
- 687371A Maiseman arkeologia, 5 op
- 687372A Sosiaalinen arkeologia, 5 op
- 687373A Kulttuuriperintö, 5 op
- 687374A Materiaalisen kulttuurin tutkimus, 5 op

687375A Luonnontieteet ja arkeologia, 5 op

Arkeologian syventävät opinnot, 80 op:

- 687337Y HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3, 0 op
- 687376S Syventävät teoria- ja metodiopinnot, 10 op
- 687377S Työllistymistä tukevat opinnot, 5 op
- 687378S Arkeologisen tiedon hyödyntäminen ja välittäminen, 5 op
- 687379S Arkeologia ja yhteiskunta, 5 op
- 687380S Vapaat opinnot, 5 op
- 687329S Seminaari, 10 op
- 687330S Pro gradu -tutkielma, 40 op
- 687331S Kypsyysnäyte (maisterintutkinto), 0 op

Tutkintorakenteet

FM-tutkinto/Arkeologia

Tutkintorakenteen tila: julkaistu

Lukuvuosi: 2018-19

Lukuvuoden alkamispäivämäärä: 01.08.2018

Syventävät opinnot (vähintään 80 op)

- 687379S: Arkeologia ja yhteiskunta, 5 op
- 687378S: Arkeologisen tiedon hyödyntäminen ja välittäminen, 5 op
- 687337Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (yleinen arkeologia), 0 op
- 687331S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto, arkeologia), 0 op
- 687330S: Pro gradu -tutkielma, 40 op
- 687329S: Seminaari, 10 op
- 687376S: Syventävät teoria- ja metodiopinnot, 10 op
- 687377S: Työllistymistä tukevat opinnot, 5 op
- 687380S: Vapaat opinnot, 5 op

Sivuaine ja muita opintoja (vähintään 40 op)

Opiskelijan oman valinnan mukaan opintoja siten, että tutkinnon laajuudeksi tulee 120 - 130 op.

HuK-tutkinto/Arkeologia

Tutkintorakenteen tila: arkistoitu

Lukuvuosi: 2018-19

Lukuvuoden alkamispäivämäärä: 01.08.2018

Kieli- ja viestintäopinnot sekä tutkinto-ohjelman yhteiset opinnot, 30 op (15 - 30 op)

Pakolliset kieli- ja viestintäopinnot

Kirjallinen ja suullinen viestintä:

Opiskelijat suorittavat kirjallisen ja suullisen viestinnän opinnot valitsemalla kurssit [viestinnän noutopöydästä](#) haluamallaan tavalla.

Kirjallisen ja suullisen viestinnän opintoja ei vaadita siltä, jonka kandidaatintutkintoon sisältyvät vähintään perusopinnot suomen kielessä.

Toinen kotimainen kieli:

- 901030Y Toinen kotimainen kieli, ruotsi: Kirjallinen kielitaito

- 901031Y Toinen kotimainen kieli, ruotsi: Suullinen kielitaito

Toisen kotimaisen kielen opintoja ei vaadita siltä, jonka kandidaatintutkintoon sisältyvät vähintään perusopinnot pohjoismaisessa filologiassa.

Vieras kieli 5 op

- [902000Y](#) Reading for Academic Purposes in the Humanities

- [902001Y](#) Academic Communication

Vieraan kielen suorittaminen muodostuu kahdesta vieraan kielen suorituksesta: kirjallinen (2 op) ja suullinen osuus (3 op).

Mikäli sinulla on ylioppilastodistuksessa arvosana laudatur tai eximia cum laude approbatur, sinut vapautetaan kirjallisesta osuudesta ja saat suorituksen ylioppilastutkintotodistuksen perusteella tiedekunnan kansliasta. Tällöin aloitat opinnot suullisen osuuden suorittamiseksi (valintasi mukaan) joko heti ensimmäisenä tai toisena opintovuotena. Vapautus ei ole kuitenkaan este osallistumiselle, mikäli tunnet taitosi riittämättömiksi ja ryhmissä on tilaa.

Lisätietoa: http://www.oulu.fi/kielikoulutus/englanti_hutk Muut kielivaihtoehdot voi tarkistaa kieli- ja viestintäkoulutuksen opinto-oppaasta. Taitotason kirjallisessa ja suullisessa kielitaidossa on molemmissa oltava vähintään B1.

Tutkinto-ohjelman yhteiset (pakolliset) opinnot

- 700169P Johdatus tieteelliseen ajatteluun 5 op

- 700333P Tutkimusmenetelmät 5 op

- 700332P Digitaaliset ihmistieteet 5 op

Perusopinnot (vähintään 25 op)

687362P: Aineellinen kulttuuri, 5 op

687361P: Biologia ja kulttuuri, 5 op

687223Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (kulttuuriantropologia-arkeologia), 0 op

687363P: Ihminen ja ympäristö, 5 op

687359P: Johdatus arkeologiaan ja kulttuuriantropologiaan, 5 op

687360P: Sosiaalinen maailma, 5 op

Aineopinnot (vähintään 45 op)

Pakolliset aineopinnot, 30 op.

687366A: Arkeologinen tiedonhankinta ja -käsittely II, 5 op
 687365A: Arkeologinen tiedonhankinta ja käsittely I, 5 op
 687336Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (arkeologia), 0 op
 687326A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto, arkeologia), 0 op
 687364A: Pohjoisuus ja pohjoinen arkeologia, 5 op
 687367A: Teoria- ja metodikurssi, 5 op
 687325A: Tutkielma ja kandidaattiseminaari, 10 op

Valinnaiset aineopinnot, 20 op.**Sivuaineen perusopinnot (vähintään 25 op)**

Huk-tutkintoon tulee sisältyä vähintään yhden sivuaineen perusopinnot 25 op.

HuK-tutkinto, muut opinnot

Muita opintoja niin, että tutkinnon opintopistemääräksi tulee 180 - 190 op.

Opiskelija voi suorittaa omien tavoitteidensa ja henkilökohtaisen HOPS-keskustelun pohjalta tutkintoonsa esim. sivuaineita. Tähän kohtaan voi myös suorittaa kielioopintoja, harjoittelua ja ylimääräisiä historian opintoja. Suositeltavaa on suorittaa kokonaisia arvosanoja (kahdet perusopinnot tai perusopinnot ja aineopinnot).

HuK-tutkinto/Arkeologia

Tutkintorakenteen tila: julkaistu

Lukuvuosi: 2018-19

Lukuvuoden alkamispäivämäärä: 01.08.2018

Kieli- ja viestintäopinnot sekä tutkinto-ohjelman yhteiset opinnot, 30 op (15 - 30 op)**Pakolliset kieli- ja viestintäopinnot**

Kirjallinen ja suullinen viestintä:

Opiskelijat suorittavat kirjallisen ja suullisen viestinnän opinnot valitsemalla kurssit [viestinnän noutopöydästä](#) haluamallaan tavalla.

Kirjallisen ja suullisen viestinnän opintoja ei vaadita siltä, jonka kandidaatintutkintoon sisältyvät vähintään perusopinnot suomen kielessä.

Toinen kotimainen kieli:

- 901030Y Toinen kotimainen kieli, ruotsi: Kirjallinen kielitaito

- 901031Y Toinen kotimainen kieli, ruotsi: Suullinen kielitaito

Toisen kotimaisen kielen opintoja ei vaadita siltä, jonka kandidaatintutkintoon sisältyvät vähintään perusopinnot pohjoismaisessa filologiassa.

Vieras kieli 5 op

- [902000Y](#) Reading for Academic Purposes in the Humanities
- [902001Y](#) Academic Communication

Vieraan kielen suorittaminen muodostuu kahdesta vieraan kielen suorituksesta: kirjallinen (2 op) ja suullinen osuus (3 op).

Mikäli sinulla on ylioppilastodistuksessa arvosana laudatur tai eximia cum laude approbatur, sinut vapautetaan kirjallisesta osuudesta ja saat suorituksen ylioppilastutkintotodistuksen perusteella tiedekunnan kansliasta. Tällöin aloitat opinnot suullisen osuuden suorittamiseksi (valintasi mukaan) joko heti ensimmäisenä tai toisena opintovuotena. Vapautus ei ole kuitenkaan este osallistumiselle, mikäli tunnet taitosi riittämättömiksi ja ryhmissä on tilaa.

Lisätietoa: http://www.oulu.fi/kielikoulutus/englanti_hutk Muut kielivaihtoehdot voi tarkistaa kieli- ja viestintäkoulutuksen opinto-oppaasta. Taitotason kirjallisessa ja suullisessa kielitaidossa on molemmissa oltava vähintään B1.

Tutkinto-ohjelman yhteiset (pakolliset) opinnot

- 700169P Johdatus tieteelliseen ajatteluun 5 op
- 700333P Tutkimusmenetelmät 5 op
- 700332P Digitaaliset ihmistieteet 5 op

Perusopinnot (vähintään 25 op)

- 687362P: Aineellinen kulttuuri, 5 op
- 687361P: Biologia ja kulttuuri, 5 op
- 687223Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (kulttuuriantropologia-arkeologia), 0 op
- 687363P: Ihminen ja ympäristö, 5 op
- 687359P: Johdatus arkeologiaan ja kulttuuriantropologiaan, 5 op
- 687360P: Sosiaalinen maailma, 5 op

Aineopinnot (vähintään 45 op)

Pakolliset aineopinnot, 30 op.

- 687366A: Arkeologinen tiedonhankinta ja -käsittely II, 5 op
- 687365A: Arkeologinen tiedonhankinta ja käsittely I, 5 op
- 687336Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (arkeologia), 0 op
- 687326A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto, arkeologia), 0 op
- 687364A: Pohjoisuus ja pohjoinen arkeologia, 5 op
- 687367A: Teoria- ja metodikurssi, 5 op
- 687325A: Tutkielma ja kandidaattiseminaari, 10 op

Valinnaiset aineopinnot, 20 op.

- 687369A: Biologisen antropologian ja bioarkeologian erikoistumiskurssi, 5 op
- 687373A: Kulttuuriperintö, 5 op
- 687375A: Luonnontieteet ja arkeologia, 5 op
- 687371A: Maiseman arkeologia, 5 op
- 687374A: Materiaalisen kulttuurin tutkimus, 5 op
- 687368A: Osteologian peruskurssi, 5 op

687372A: Sosiaalinen arkeologia, 5 op
 687370A: Spatiaalinen arkeologia, 5 op

Sivuaineen perusopinnot (vähintään 25 op)

Huk-tutkintoon tulee sisältyä vähintään yhden sivuaineen perusopinnot 25 op.

HuK-tutkinto, muut opinnot

Muita opintoja niin, että tutkinnon opintopistemääräksi tulee 180 - 190 op.

Opiskelija voi suorittaa omien tavoitteidensa ja henkilökohtaisen HOPS-keskustelun pohjalta tutkintoonsa esim. sivuaineita. Tähän kohtaan voi myös suorittaa kieliopintoja, harjoittelua ja ylimääräisiä historian opintoja. Suositeltavaa on suorittaa kokonaisia arvosanoja (kahdet perusopinnot tai perusopinnot ja aineopinnot).

Opintojaksojen kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuuluvien opintokohteiden kuvaukset

687379S: Arkeologia ja yhteiskunta, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Okkonen, Jari Pekka

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3./4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa tarkastella kulttuuriperintöasiantuntijuutta ja arkeologin professiota suhteessa yhteiskuntaan. Lisäksi opiskelija tunnistaa osaamisensa laaja-alaisuuden ja mahdollisuudet perinteisten urapolkujen ohella.

Sisältö:

Luento ja harjoitustyö tai tiedeviestintään ja projektisuunnitteluun liittyvä kirjallinen työskentely.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus tai itseopiskelua

Toteutustavat:

Luento ja siihen liittyvä harjoitustyö, esseet, erilaiset tiedeviestintään ja projektisuunnitteluun liittyvät esitykset tai oppimispäiväkirjat.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyö ja/tai essee ja/tai oppimispäiväkirja ja/tai muu esitys.

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Jari Okkonen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687378S: Arkeologisen tiedon hyödyntäminen ja välittäminen, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Ikäheimo, Janne Petteri

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

4./5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa tuottaa tutkielmansa tuloksista ohjeistusta noudattavan, tiedeyhteisölle suunnatun kirjallisen julkaisun ja posterin sekä esitellä nk. suurelle yleisölle havaintonsa yleistajuisesti, esimerkiksi lehtikirjoituksen, yleisöluennon tai sosiaalisessa mediassa tapahtuvan viestinnän muodossa.

Sisältö:

Tieteellisen julkaisemisen ja esittämisen käytänteet. Kurssilla perehdytään erilaisiin arkeologisen tiedon esilletuomisen tapoihin ja keinoihin sekä laajennetaan valmiuksia jakaa arkeologista tietoa akateemisen maailman ulkopuolella.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luentoja julkaisemisesta ja esittämisestä sekä ohjattuja harjoituksia ATK-luokassa. Omatoimista työskentelyä julkaisun ja posterin valmistamiseksi omasta opinnäytetyön aiheesta. Popularisoivan artikkelin kirjoittaminen, seminaari- tms. session järjestäminen, yleinen keskustelun herättäminen, lehdistötiedotteen laatiminen ja yleisöluennon valmistelu. Ohjatun opetuksen määrä 10 + 20 h.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot, suoritettuna kurssi 687325A Tutkielma ja kandidaattiseminaari

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Omatoimista työskentelyä julkaisun, posterin ym. esitysten valmistamiseksi omasta tutkielmasta tai muusta omasta tutkimusaiheesta.

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Ei

687337Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (yleinen arkeologia), 0 op**Voimassaolo:** 01.08.2009 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

0 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

4./5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on päivitetty ja oppiaineen professorin kanssa neuvoteltu opintosuunnitelma pro gradu –tutkielman suorittamiseksi.

Sisältö:

Maisteriopintojen alkuvaiheessa professorin kanssa käytävä neuvottelu opintosuunnitelman, tutkinnon rakenteen ja siihen kuuluvien opintojen suunnittelemiseksi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Professorin antama henkilökohtainen ohjaus ja opiskelijan laatima, omaopettajan avustama HOPS (henkilökohtainen opintosuunnitelma) WebOodiin.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Omaopettajan hyväksymä WebOodiin kirjattu HOPS

Arviointiasteikko:

Hyväksytty HOPS

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja

Työelämäyhteistyö:

Ei

687331S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto, arkeologia), 0 op**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

0 op

Opetuskieli:

suomi tai ruotsi (tai muu äidinkieli)

Ajoitus:

5. vuosi, kevätlukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija pystyy esittelemään tutkielmansa keskeisiä metodisia lähtökohtia, tuloksia ja johtopäätöksiä asiantuntevasti, tiiviisti ja valikoivasti.

Sisältö:

Pro gradu -tutkielman pohjalta kirjoitettava tiivistelmä.

Järjestämistapa:

Itsenäinen opiskelu

Toteutustavat:

Äidinkielellä kirjoitettu pro gradu -tutkielman tiivistelmä. Tiivistelmä kirjoitetaan Laturiin.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat.

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot, tarkastettavaksi jätetty pro gradu -tutkielma

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tutkielmasta kirjoitettu tiivistelmä

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Pro gradu -tutkielman ohjaaja

Työelämäyhteistyö:

Ei

687330S: Pro gradu -tutkielma, 40 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

40 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa tehdä omatoimisesti tieteellistä tutkimustyötä. Hän osaa käyttää työssään tutkielmansa kannalta relevantteja tutkimusmenetelmiä ja teorioita. Opiskelija osaa esitellä tutkimusprosessin ja -tulokset kirjallisessa muodossa tieteellisenä tekstinä.

Sisältö:

Pro gradu -tutkielman tekeminen.

Järjestämistapa:

Itsenäinen opiskelu

Toteutustavat:

Tutkielman suositeltu pituus on n. 60 sivua. Jos työ perustuu itse kerättyyn havaintoaineistoon, mikä tarkoittaa omatoimista kenttäesine- tai materiaalitutkimusta, 40 tekstisivua on mitoitukseltaan riittävä. Pro gradu -tutkielma voi olla arkeologisesta aineistosta esim. esinekokoelmasta ja arkistoaineistosta tehty kirjallinen työ. Opinnäyte voi olla myös muussa formaatissa, kuten CD-ROM -levyllä HTML- tai PDF -dokumenttina. Pro gradu -tutkielma portfolio muodossa on myös mahdollinen. Tällöin opinnäytekansio voi koostua kirjallisen yhteenveto-osuuden lisäksi esim. esineistä, kuvista, tai tietokoneohjelmista. Se voi sisältää videonauhaa tai multimediaesityksiä. Pro gradu -tutkielman tekemisestä portfoliona sovitaan erikseen professorin kanssa.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Pro gradu -tutkielman laatiminen

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687329S: Seminaari, 10 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3./4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa tehdä itsenäisen tutkimustyön. Hän on valmistellut oman tutkielman opettavassa vuorovaikutuksessa seminaariryhmän ja ohjaajien kanssa.

Sisältö:

Pro gradu -tutkielman eri osien esittäminen vaiheittain esim. tutkimussuunnitelma ja dispositioehdotus, johdanto ja osa työstä sekä lopuksi koko käsikirjoitus.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Kirjallisten harjoitustöiden laatiminen, esittäminen, opponointi ja aktiivinen seminaarityöskentely (väh. 20 h).

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä kirjallisuus ja muu tutkimusaineisto

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjalliset harjoitustyöt, opponointi ja seminaarityöskentely

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/Hylätty

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687376S: Syventävät teoria- ja metodiopinnot, 10 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3./4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa analysoida ja tulkita pro gradu -tutkielmansa kannalta relevantteja tutkimusaineistotyyppisiä ja soveltaa niihin tutkielmansa aihepiiriin kannalta keskeisiä näkökulmia. Opiskelija osaa tunnistaa ja soveltaa työssään tieteellisiä teorioita ja metodeja.

Sisältö:

Täsmennetään pro gradu -tutkielman käsitteellistä ja teoreettis-metodista ongelmakenttää ja perehdytään tutkielman kannalta keskeisen metodisen ja teoreettisen viitekehyksen tutkimiseen. Syvennetään tietyn erikoisalan teoreettista ja metodista osaamista ja soveltamista käytäntöön kirjallisuuteen perehtymisen, ryhmätapaamisten ja itsenäisesti sekä ryhmissä tehtävien harjoitustöiden kautta. Harjoitustyöt kytkeytyvät temaattisesti oppiaineessa tehtävään tutkimukseen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus, itseopiskelu ja ryhmätyöskentely

Toteutustavat:

Ohjattu harjoitustyö ja siihen liittyvä kirjallisuus

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Harjoitustyöhön liittyvä kirjallisuus ja muu tutkimusaineisto

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyö ja sen esittäminen

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687377S: Työllistymistä tukevat opinnot, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuo: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Timo Ylimaunu, Anneli Meriläinen-Hyvärinen

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3./4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija kykenee hankkimaan itselleen harjoittelupaikan, hän hallitsee harjoitteluprosessin ja pystyy toimimaan työyhteisössä. Lisäksi hän osaa sanoittaa oman osaamisensa, soveltaa arkeologian opintoja työelämässä, reflektoida omaa osaamistaan ja hänellä on työllistymistä edistäviä valmiuksia tieteenalansa erityyppisiin tehtäviin.

Sisältö:

Harjoittelu koostuu Työpajasta ja Käytännön harjoittelusta.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus, pienryhmäopiskelu, itseopiskelu, harjoittelu

Toteutustavat:

1. Työpaja: Harjoitteluun hakeutuville arkeologian ja kulttuuriantropologian pääaineopiskelijoille järjestetään syyslukukaudella yhteinen työpaja (1,5 t), jossa painottuu harjoitteluun valmistautuminen: yleiset työelämätaidot, oman osaamisen sanoittaminen ja harjoitteluprosessin hallinta. Lisäksi opiskelijat osallistuvat yhteen työelämätahtumaan.

2. Käytännön harjoittelu: Opiskelijat suorittavat itsenäisesti tai pienryhmissä tutkimukseen, arkeologian kenttätöihin tai hallinnollisiin työkuviin liittyviä miniprojekteja esimerkiksi yliopiston ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa, pienimuotoisena kenttätutkimushankkeena, korkeakouluharjoitteluna tai harjoittelijana esimerkiksi museon, Museoviraston, arkiston tai Metsähallituksen palveluksessa. Opiskelija hankkii itse harjoittelupaikan, jonka vastuupettaja hyväksyy.

Työllistämistä tukevien opintojen vähimmäiskesto on 5 vkoa (5 op).

Harjoitteluun on mahdollista hakea yliopiston harjoittelutukea, mikä edellyttää 2 kk:n käytännön harjoittelua. Tällöin harjoittelusta saa 10 op.

Harjoittelun voi suorittaa myös ulkomailla.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

1. Työpaja: Osallistuminen työpajaan 2. Käytännön harjoittelu: Harjoitteluraportti (3 s.), joka palautetaan harjoittelun vastuupettajalle.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/Hylätty

Vastuuhenkilö:

1. Työpaja: Yliopistonlehtori Anneli Meriläinen-Hyvärinen 2. Käytännön harjoittelu: Yliopistonlehtori Timo Ylimaunu

Työelämäyhteistyö:

Kyllä

687380S: Vapaat opinnot, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3./4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa viitata alansa eri tutkimuksiin, argumentoida selkeästi omia mielipiteitään ja peilata omaa näkemystään suhteessa alansa tutkimukseen monipuolisesti. Hän pystyy refleктоimaan kuulemaansa aiemmin oppimansa pohjalta.

Sisältö:

Opiskelija osallistuu vierailuluennolle, väitöstilaisuuksiin, seminaareihin tai vastaaviin tilaisuuksiin ja kirjoittaa niistä oppimispäiväkirjan tai vastaavan kirjallisen työn. Luentosalkkua varten opiskelijan tulee osallistua vierailuluentoihin tai väitöstilaisuuksiin yhteensä 24 tunnin ajan. Opintojakso voidaan suorittaa myös muulla erikseen sovittavalla tavalla (esim. soveltuvan erikoiskurssin suorittaminen).

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus ja itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luentoja/esitelmiä ja oppimispäiväkirja tai muu kirjallinen työ

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian aineopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen työ

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

Lisätiedot:

Kurssiin voi hyväksilukea kansainvälisiä opintoja.

687362P: Aineellinen kulttuuri, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Anneli Meriläinen-Hyvärinen

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay687362P Aineellinen kulttuuri (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää, kuinka materiaalinen kulttuuri heijastaa ja muokkaa ihmisen ajatusmaailmaa erilaisissa sosiaalisissa ja kulttuurisissa yhteyksissä. Opiskelija osaa määrittää materiaalisen kulttuurin merkityksiä oppiaineiden näkökulmista, ja tarkastella materiaalista kulttuuria erilaisista teoreettisista lähtökohdista ja erilaisia tutkimusmenetelmiä soveltaen.

Sisältö:

Materiaalisen kulttuurin ja materiaalisuuden käsitteet sekä niitä koskevat teoriat ja tulkintamallit. Esineiden kulttuuriset merkitykset ja sosiaaliset kontekstit sekä niiden rekonstruointi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-
Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-
Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät ja luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Anneli Meriläinen-Hyvärinen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687361P: Biologia ja kulttuuri, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Markku Niskanen

Opintokohteen kielet: englanti, suomi

Leikkaavuudet:

ay687361P Biologia ja kulttuuri (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tunnistaa biologisen antropologian peruskäsitteet ja pystyy selittämään ihmislajin ja sen maantieteellisen variaation evoluution. Opiskelija osaa määritellä biologian, kulttuurin ja ympäristön välistä vuorovaikutusta ja suhdetta sekä selittää ihmisen variaatioita. Opiskelija osaa määrittää ihmistä, terveyttä, sairautta, sukupuolta ja ruumiillisuutta koskevat käsitykset kulttuurisesti vaihteleviksi ja sosiaalisesti rakentuneiksi.

Sisältö:

Ihmisen biokulttuurinen evoluutio sekä biologian, kulttuurin ja ympäristön väliset suhteet. Biologinen ja kulttuurinen variaatio ja sopeutuminen sekä terveyden, sairauden, sukupuolisuuden ja ruumiillisuuden kulttuurinen määrittäminen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistotutkija Markku Niskanen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687223Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (kulttuuriantropologia-arkeologia), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Anneli Meriläinen-Hyvärinen

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi, opintojen alkuvaiheessa

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on tutkinnon suorittamiseksi tehty suunnitelma, joka rakentuu omista tavoitteista suhteessa koulutukseen ja työllistymiseen.

Sisältö:

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman teko.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Omaopettajan antama ohjaus ja opiskelijan laatima HOPS (henkilökohtainen opintosuunnitelma) WebOodiin

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Omaopettajan hyväksymä WebOodiin kirjattu HOPS

Arviointiasteikko:

Hyväksytty opintosuunnitelma

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja

Työelämäyhteistyö:

Ei

687363P: Ihminen ja ympäristö, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Heikkinen, Hannu Ilmari

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay687363P Ihminen ja ympäristö (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa määritellä kulttuuriperinnön suojelun ja ympäristönsuojelun välisen suhteen, sekä selittää ihmisen ja ympäristön välisen vuorovaikutuksen ja ihmisen luontokäsityksen perusteita pitkällä aikavälillä. Opiskelija osaa kertoa, miten yksittäiset kulttuurit ovat sopeutuneet ympäristöönsä. Hän osaa tarkastella ihmisen paikkasuhdetta ja suhdetta eläimiin sekä näitä suhteita sääteleviä kulttuurisia tekijöitä. Lisäksi hän pystyy selittämään ajankohtaisia ympäristökysymyksiä ja niiden vaikutuksia paikallisyhteisöihin.

Sisältö:

Oppiaineiden ja kulttuuriperinnön suojelun suhde ympäristönsuojeluun sekä globaalissa kontekstissa erilaisten sivilisaatioiden ja yhteisöjen toiminta vastauksena muuttuvaan ympäristöön. Ilmastonmuutos arkeologian ja kulttuuriantropologian aikaperspektiivistä. Ihmisten, eläinten ja muun luonnon vuorovaikutus sekä ympäristöantropologian keskeiset käsitteet ja näkökulmat nykytutkimuksessa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat sekä humanististen ympäristöopinnojen sivuainekokonaisuuden suorittajat, ks. kohta Lisätiedot.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät ja luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Hannu I. Heikkinen

Lisätiedot:

Kurssi on tarkoitettu ensi sijassa arkeologian ja kulttuuriantropologian pääaineopiskelijoille. Humanististen ympäristöopinnojen opiskelijat voivat lisäksi ilmoittautua kurssille siten, että kurssin osanottajamääräksi tulee korkeintaan 40 opiskelijaa.

687359P: Johdatus arkeologiaan ja kulttuuriantropologiaan, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay687359P Johdatus arkeologiaan ja kulttuuriantropologiaan (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. opiskeluvuoden syyslukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on perustiedot antropologian, erityisesti kulttuuriantropologian ja arkeologian, osa-alueista, oppiaineiden keskinäisistä yhtymäkohdista, tutkimusmenetelmistä, tieteenhistorioista ja -filosofioista, keskeisistä käsitteistä sekä teorioista. Hän osaa määrittellä oppiaineiden aseman suhteessa muihin tieteenaloihin sekä kulttuuriin kasvamisen merkityksen todellisuutta koskeissa käsityksissämme.

Sisältö:

Kulttuuriantropologia ja arkeologia tieteenaloina, keskeiset tutkimusmenetelmät, tieteenhistoria, keskeiset käsitteet ja teoriat sekä oppiaineiden suhde muihin tieteenaloihin ja toisiinsa. Menneiden ja nykyisten kulttuurien ymmärtäminen, taltioiminen ja tuottaminen pohjoisesta näkökulmasta.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät ja luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687360P: Sosiaalinen maailma, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Timo Ylimaunu

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää, mitä tarkoitetaan sosiaalisen evoluution käsitteellä. Hän tutustuu menneisiin ja nykyisiin yhteiskuntamuotoihin, sekä siihen, kuinka sosiaalinen maailma muotoutuu, esimerkiksi rituaalien, kielen, vallankäytön, uskonnon ja sukulaisuuden kautta.

Sisältö:

Yhteisöjen muutos ja muotoutuminen sekä sosiaalisen evoluution teoriat ja kritiikki. Sosiaalisuuden eri puolet ja yhteisöllisen todellisuuden muotoutuminen mm. jaettujen merkitysten kautta.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Timo Ylimaunu

Työelämäyhteistyö:

Ei

687366A: Arkeologinen tiedonhankinta ja -käsittely II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Ikäheimo, Janne Petteri

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi, syyslukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää kajoavien kenttätutkimusmenetelmien merkityksen osana arkeologista tiedonhankintaa. Hän osaa käyttää ja soveltaa sekä arkeologiselle kaivaukselle kuuluvia tutkimus- ja dokumentointimenetelmiä että tutkimusvälineitä uuden arkeologisen lähdeaineiston hankkimiseen. Opiskelija osaa myös organisoida, luokitella ja arkistoida arkeologisen kenttätutkimuksen tuottaman lähdeaineiston ja dokumentaation sekä valmistaa sitä koskevan tutkimuskertomuksen. Lisäksi opiskelija oppii hankkimaan tietoa vastaavien kenttätutkimusprojektien tuottamasta löytömateriaalista sekä arkisto- ja kirjastoaineistoista.

Sisältö:

Kajoavan kenttätutkimuksen esivalmistelut, lähdeaineiston talteenotto ja dokumentointi kentällä, kenttätyö- ja dokumentointivälineistön käyttäminen, huolto ja varastointi. Löytöjen ja -näytteiden käsittely, tunnistaminen ja luettelointi; kenttätutkimuksissa syntyneen dokumentaation järjestäminen, työstäminen ja arkistointi.

Tutkimuskertomuksen ja siihen liittyvien oheisdokumenttien valmistaminen sekä muu kentältä kerätyn tutkimustiedon hyödyntäminen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus, ryhmätyöskentely

Toteutustavat:

Luentoja (n. 10 tuntia), osallistuminen ohjattuun kenttäharjoitteluun ja laboratoriotyöskentelyyn yhteensä noin 3 viikon ajan (ohjatun opetuksen määrä n. 130 tuntia); omatoimisia harjoituksia ja ryhmitöitä.

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot, ohjatut maasto- ja laboratorioharjoitukset, oppimispäiväkirja

Arviointiasteikko:

Hyväksytyt/hylätyt

Vastuuhenkilö:

Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Kaivausharjoittelu: ohjattu kenttäharjoittelu (opetusaika n. 1,5 viikkoa).

687365A: Arkeologinen tiedonhankinta ja käsittely I, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Okkonen, Jari Pekka**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi, kevätlukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tunnistaa erilaisia arkeologisia kohteita ja osaa määrittää ne prosesseina osana ympäristöä, sekä osaa arkeologiseen inventointiin, kohteiden etsimiseen, dokumentointiin ja raportointiin liittyvät käytännöt ja pystyy soveltamaan niitä itsenäisesti. Opiskelija kykenee arvioimaan maastohavaintojen merkityksen maankäytölle ja tunnistaa arkeologisen kulttuuriperinnön suojelun lainsäädännölliset ulottuvuudet. Lisäksi opiskelija osaa perustiedot takymetrin, RTK-GPS-laitteen ja laserkeilaimen käytöstä arkeologisessa dokumentoinnissa ja paikkatiedon keräämisessä. Maastohavaintojen prosessoinnin lisäksi opiskelijalla on perustiedot kenttätöiden kannalta relevanttien tietovarantojen käytöstä.

Sisältö:

Yhden päivän mittainen muinaistieteellinen ekskursio Pohjois-Pohjanmaan arkeologisille kohteille. Johdanto inventointiin (luentoja 2 h) sekä GPS-laitteiden käyttöön tutustumista yliopiston lähiympäristössä. Ohjattuja maastoharjoituksia (60 h) sekä kohteiden raportointiin liittyviä laboratorioharjoituksia (16 h). Ohjattu tutustuminen maastomittauslaitteiden käyttöön neljän päivän ajan sekä laboratorioharjoituksia, joissa opetellaan maastodatan siirtämistä GIS-paikkatietojärjestelmiin.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus ja ryhmätö

Toteutustavat:

Luento, ohjattuja maasto- ja laboratorioharjoituksia sekä ryhmätö.

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Oppimateriaali:

Kurssilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot sekä ohjatut maasto- ja laboratorioharjoitukset

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/Hylätty

Vastuuhenkilö:

Jari Okkonen

687336Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (arkeologia), 0 op**Voimassaolo:** 01.08.2009 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Opetuskieli:**

suomi

Ajoitus:

3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on päivitetty ja tarkastettu opintosuunnitelma kandidaatin tutkielman ja HuK -tutkinnon suorittamiseksi.

Sisältö:

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman teko

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Omaopettajan antama ohjaus ja opiskelijan laatima HOPS (henkilökohtainen opintosuunnitelma) WebOodiin.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

1. opiskeluvuoden syksyllä laadittu HOPS

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Omaopettajan hyväksymä WebOodiin kirjattu HOPS

Arviointiasteikko:

Hyväksytty HOPS

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja

Työelämäyhteistyö:

Ei

687326A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto, arkeologia), 0 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Ikäheimo, Janne Petteri**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

0 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3. vuosi, kevätlukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kirjoittaa annetun aiheen pohjalta kieleltään ja sisällöltään viimeistellyn esseen, jossa hän pystyy esittelemään arvioivasti tutkielmansa teoreettista ja metodista taustaa sekä keskeisiä tuloksia.

Sisältö:

Kandidaatintutkielman pohjalta kirjoitettava essee

Järjestämistapa:

Itsenäinen opiskelu

Toteutustavat:

Kypsyysnäyte kirjoitetaan Examinarium-tenttiakvaariossa.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat.

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot, hyväksytty kandidaatintutkielma

Yhteydet muihin opintoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Examinariumissa kirjoitettu essee.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Ei

687364A: Pohjoisuus ja pohjoinen arkeologia, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Vesa-Pekka Herva**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi, syyslukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata ja selittää arkeologian näkökulmasta esihistoriallisen ja historiallisen ajan kulttuurisia prosesseja pohjoisilla alueilla, erityisesti pohjoisessa Fennoskandiassa. Opiskelija hallitsee perustiedot pohjoisten kulttuurien erityispiirteistä ja kulttuurin muutoksista ja jatkuvuudesta pitkällä aikavälillä. Opiskelija tuntee pohjoisuuden idean historiallisena konstruktiona ja osaa asettaa kulttuurien kehityksen pohjoisilla alueilla osaksi laajempia menneisyyden kulttuurisia ilmiöitä ja prosesseja.

Sisältö:

Suomen ja lähialueiden arkeologian perusteet kivikaudelta nykyaikaan sekä pohjoisten kulttuurien elämän- ja ajattelutapojen, ympäristösuhteen ja identiteetin keskeiset piirteet. Pohjoisen Fennoskandian alueen kulttuurinmuutoksen suhde laajempiin prosesseihin, kuten neolitisaatioon, varhaiseen metalliteknologiaan, valtionmuodostukseen ja modernisaatioon.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, oheiskirjallisuus ja kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintopaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Opetukseen osallistuminen, kirjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687367A: Teoria- ja metodikurssi, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kuvata arkeologisen tiedon luonnetta ja arkeologisen tiedontuottamisen keskeisiä tutkimusmenetelmiä sekä osaa selittää määrättyjen teoreettisten näkökulmien ja metodien soveltuvuuden tietynlaisten arkeologisten kysymysten ja lähdeaineistojen tutkimukseen. Opiskelija osaa antaa esimerkkejä erilaisista arkeologian teorioista. Hän osaa arvioida kriittisesti erilaisten teoreettisten suuntausten heikkouksia ja vahvuuksia sekä osaa selittää teorian merkityksen arkeologiselle tiedon muodostumiselle.

Sisältö:

Arkeologisen ajattelun historian ja teoreettisten suuntausten yleispiirteet koskien mm. kulttuurin olemusta, yhteisöjen rakennetta ja muutosta, identiteettiä sekä ympäristöä. Arkeologian tutkimusmenetelmät ja niiden sekä erilaisten ihmisten menneestä toiminnasta kertovien aineistojen käytännön hyödyntäminen määritettyjen kysymysten tutkimuksessa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, oheiskirjallisuus, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot, Arkeologinen tiedonhankinta- ja käsittely I ja II

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Arkeologinen tiedonhankinta- ja käsittely I ja II

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Opetukseen osallistuminen, harjoitus- ja kirjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687325A: Tutkielma ja kandidaattiseminaari, 10 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Ikäheimo, Janne Petteri, Heli Maijanen

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa toteuttaa pienimuotoisen tutkimuksen rajatulla arkeologisella lähdeaineistolla. Opiskelija osaa soveltaa tutkimusongelman kannalta relevantteja menetelmiä aineiston käsittelyyn, arvioida aineistosta tekemiään havaintoja ja esittää niiden vertailevaan analysointiin perustuvat tutkimustulokset lyhyenä kirjallisena tutkielmana.

Sisältö:

Seminaari, jossa perehdytään arkeologisen tutkimuksen peruskysymyksiin ja teemoihin. Suppeasta aihepiiristä tehdyn kirjallisen tutkielman laatiminen. Arkeologisen havaintoaineiston analysointi ja käytännön tutkimus. Tieteellisen tekstin kirjoittaminen, esittäminen ja suullinen argumentointi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Aktiivinen osallistuminen kandidaattiseminaarin istuntoihin oman tutkielman valmistumiseen saakka. Tutkimussuunnitelman ja valmiin työn esittäminen seminaarissa sekä vertaisarvioijana toimiminen. Ohjatun opetuksen määrä 20 h.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Oppimateriaali:

Kandidaattiseminaarin kirjallinen ohjeistus arkeologian oppiaineen www-sivuilla osoitteessa: <http://www.oulu.fi/arkeologia/node/12668>

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Osallistuminen seminaari-istuntoihin, tutkimussuunnitelman ja valmiin työn esittäminen, vertaisarvioijana toimiminen.

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Ei

Lisätiedot:

-

687362P: Aineellinen kulttuuri, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Anneli Meriläinen-Hyvärinen

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay687362P Aineellinen kulttuuri (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää, kuinka materiaallinen kulttuuri heijastaa ja muokkaa ihmisen ajatusmaailmaa erilaisissa sosiaalisissa ja kulttuurisissa yhteyksissä. Opiskelija osaa määrittää materiaallisen kulttuurin merkityksiä oppiaineiden näkökulmista, ja tarkastella materiaalista kulttuuria erilaisista teoreettisista lähtökohdista ja erilaisia tutkimusmenetelmiä soveltaen.

Sisältö:

Materiaallisen kulttuurin ja materiaalisuuden käsitteet sekä niitä koskevat teoriat ja tulkintamallit. Esineiden kulttuuriset merkitykset ja sosiaaliset kontekstit sekä niiden rekonstruointi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät ja luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Anneli Meriläinen-Hyvärinen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687361P: Biologia ja kulttuuri, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Markku Niskanen

Opintokohteen kielet: englanti, suomi

Leikkaavuudet:

ay687361P Biologia ja kulttuuri (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tunnistaa biologisen antropologian peruskäsitteet ja pystyy selittämään ihmislajin ja sen maantieteellisen variaation evoluution. Opiskelija osaa määritellä biologian, kulttuurin ja ympäristön välistä vuorovaikutusta ja suhdetta sekä selittää ihmisen variaatioita. Opiskelija osaa määrittää ihmistä, terveyttä, sairautta, sukupuolta ja ruumiillisuutta koskevat käsitykset kulttuurisesti vaihteleviksi ja sosiaalisesti rakentuneiksi.

Sisältö:

Ihmisen biokulttuurinen evoluutio sekä biologian, kulttuurin ja ympäristön väliset suhteet. Biologinen ja kulttuurinen variaatio ja sopeutuminen sekä terveyden, sairauden, sukupuolisuuden ja ruumiillisuuden kulttuurinen määrittäminen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuhenkilö:

Yliopistotutkija Markku Niskanen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687223Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (kulttuuriantropologia-arkeologia), 0 op**Voimassaolo:** 01.08.2009 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Anneli Meriläinen-Hyvärinen**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

0 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi, opintojen alkuvaiheessa

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on tutkinnon suorittamiseksi tehty suunnitelma, joka rakentuu omista tavoitteista suhteessa koulutukseen ja työllistymiseen.

Sisältö:

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman teko.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Omaopettajan antama ohjaus ja opiskelijan laatima HOPS (henkilökohtainen opintosuunnitelma) WebOodiin

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Omaopettajan hyväksymä WebOodiin kirjattu HOPS

Arviointiasteikko:

Hyväksytty opintosuunnitelma

Vastuhenkilö:

Omaopettaja

Työelämäyhteistyö:

Ei

687363P: Ihminen ja ympäristö, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Heikkinen, Hannu Ilmari**Opintokohteen kielet:** suomi

Leikkaavuudet:

ay687363P Ihminen ja ympäristö (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa määritellä kulttuuriperinnön suojelun ja ympäristönsuojelun välisen suhteen, sekä selittää ihmisen ja ympäristön välisen vuorovaikutuksen ja ihmisen luontokäsityksen perusteita pitkällä aikavälillä. Opiskelija osaa kertoa, miten yksittäiset kulttuurit ovat sopeutuneet ympäristöönsä. Hän osaa tarkastella ihmisen paikkasuhdetta ja suhdetta eläimiin sekä näitä suhteita sääteleviä kulttuurisia tekijöitä. Lisäksi hän pystyy selittämään ajankohtaisia ympäristökysymyksiä ja niiden vaikutuksia paikallisyhteisöihin.

Sisältö:

Oppiaineiden ja kulttuuriperinnön suojelun suhde ympäristönsuojeluun sekä globaalissa kontekstissa erilaisten sivilisaatioiden ja yhteisöjen toiminta vastauksena muuttuvaan ympäristöön. Ilmastonmuutos arkeologian ja kulttuuriantropologian aikaperspektiivistä. Ihmisten, eläinten ja muun luonnon vuorovaikutus sekä ympäristöantropologian keskeiset käsitteet ja näkökulmat nykytutkimuksessa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat sekä humanististen ympäristöopinnojen sivuainekokonaisuuden suorittajat, ks. kohta Lisätiedot.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät ja luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Hannu I. Heikkinen

Lisätiedot:

Kurssi on tarkoitettu ensi sijassa arkeologian ja kulttuuriantropologian pääaineopiskelijoille. Humanististen ympäristöopinnojen opiskelijat voivat lisäksi ilmoittautua kurssille siten, että kurssin osanottajamääräksi tulee korkeintaan 40 opiskelijaa.

687359P: Johdatus arkeologiaan ja kulttuuriantropologiaan, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay687359P Johdatus arkeologiaan ja kulttuuriantropologiaan (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. opiskeluvuoden syyslukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on perustiedot antropologian, erityisesti kulttuuriantropologian ja arkeologian, osa-alueista, oppiaineiden keskinäisistä yhtymäkohdista, tutkimusmenetelmistä, tieteenhistorioista ja -filosofioista, keskeisistä käsitteistä sekä teorioista. Hän osaa määritellä oppiaineiden aseman suhteessa muihin tieteenaloihin sekä kulttuuriin kasvamisen merkityksen todellisuutta koskeissa käsityksissämme.

Sisältö:

Kulttuuriantropologia ja arkeologia tieteenaloina, keskeiset tutkimusmenetelmät, tieteenhistoria, keskeiset käsitteet ja teoriat sekä oppiaineiden suhde muihin tieteenaloihin ja toisiinsa. Menneiden ja nykyisten kulttuurien ymmärtäminen, taltioiminen ja tuottaminen pohjoisesta näkökulmasta.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät ja luentotentti tai kirjalliset/harjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687360P: Sosiaalinen maailma, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Timo Ylimaunu

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää, mitä tarkoitetaan sosiaalisen evoluution käsitteellä. Hän tutustuu menneisiin ja nykyisiin yhteiskuntamuotoihin, sekä siihen, kuinka sosiaalinen maailma muotoutuu, esimerkiksi rituaalien, kielen, vallankäytön, uskonnon ja sukulaisuuden kautta.

Sisältö:

Yhteisöjen muutos ja muotoutuminen sekä sosiaalisen evoluution teoriat ja kritiikki. Sosiaalisuuden eri puolet ja yhteisöllisen todellisuuden muotoutuminen mm. jaettujen merkitysten kautta.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden kulttuuriantropologian ja arkeologian opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuhenkilö:

Yliopistonlehtori Timo Ylimaunu

Työelämäyhteistyö:

Ei

687366A: Arkeologinen tiedonhankinta ja -käsittely II, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Ikäheimo, Janne Petteri**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi, syyslukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää kajoavien kenttätutkimusmenetelmien merkityksen osana arkeologista tiedonhankintaa. Hän osaa käyttää ja soveltaa sekä arkeologiselle kaivaukselle kuuluvia tutkimus- ja dokumentointimenetelmiä että tutkimusvälineitä uuden arkeologisen lähdeaineiston hankkimiseen. Opiskelija osaa myös organisoida, luokitella ja arkistoida arkeologisen kenttätutkimuksen tuottaman lähdeaineiston ja dokumentaation sekä valmistaa sitä koskevan tutkimuskertomuksen. Lisäksi opiskelija oppii hankkimaan tietoa vastaavien kenttätutkimusprojektien tuottamasta löytömateriaalista sekä arkisto- ja kirjastoaineistoista.

Sisältö:

Kajoavan kenttätutkimuksen esivalmistelut, lähdeaineiston talteenotto ja dokumentointi kentällä, kenttätyö- ja dokumentointivälineistön käyttäminen, huolto ja varastointi. Löytöjen ja -näytteiden käsittely, tunnistaminen ja luettelointi; kenttätutkimuksissa syntyneen dokumentaation järjestäminen, työstäminen ja arkistointi.

Tutkimuskertomuksen ja siihen liittyvien oheisdokumenttien valmistaminen sekä muu kentältä kerätyn tutkimustiedon hyödyntäminen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus, ryhmätyöskentely

Toteutustavat:

Luentoja (n. 10 tuntia), osallistuminen ohjattuun kenttäharjoitteluun ja laboratoriotyöskentelyyn yhteensä noin 3 viikon ajan (ohjatun opetuksen määrä n. 130 tuntia); omatoimisia harjoituksia ja ryhmitöitä.

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot, ohjatut maasto- ja laboratorioharjoitukset, oppimispäiväkirja

Arviointiasteikko:

Hyväksytyt/hylätyt

Vastuhenkilö:

Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Kaivausharjoittelu: ohjattu kenttäharjoittelu (opetuskaivaus) n. 1,5 viikkoa.

687365A: Arkeologinen tiedonhankinta ja käsittely I, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Okkonen, Jari Pekka

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi, kevätlukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tunnistaa erilaisia arkeologisia kohteita ja osaa määrittää ne prosesseina osana ympäristöä, sekä osaa arkeologiseen inventointiin, kohteiden etsimiseen, dokumentointiin ja raportointiin liittyvät käytännöt ja pystyy soveltamaan niitä itsenäisesti. Opiskelija kykenee arvioimaan maastohavaintojen merkityksen maankäytölle ja tunnistaa arkeologisen kulttuuriperinnön suojelun lainsäädännölliset ulottuvuudet. Lisäksi opiskelija osaa perustiedot takymetrin, RTK-GPS-laitteen ja laserkeilaimen käytöstä arkeologisessa dokumentoinnissa ja paikkatiedon keräämisessä. Maastohavaintojen prosessoinnin lisäksi opiskelijalla on perustiedot kenttätöiden kannalta relevanttien tietovarantojen käytöstä.

Sisältö:

Yhden päivän mittainen muinaistieteellinen ekskursio Pohjois-Pohjanmaan arkeologisille kohteille. Johdanto inventointiin (luentoja 2 h) sekä GPS-laitteiden käyttöön tutustumista yliopiston lähiympäristössä. Ohjattuja maastoharjoituksia (60 h) sekä kohteiden raportointiin liittyviä laboratorioharjoituksia (16 h). Ohjattu tutustuminen maastomittauslaitteiden käyttöön neljän päivän ajan sekä laboratorioharjoituksia, joissa opetellaan maastodatan siirtämistä GIS-paikkatietojärjestelmiin.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus ja ryhmätö

Toteutustavat:

Luento, ohjattuja maasto- ja laboratorioharjoituksia sekä ryhmätö.

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Oppimateriaali:

Kurssilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot sekä ohjatut maasto- ja laboratorioharjoitukset

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/Hylätty

Vastuuhenkilö:

Jari Okkonen

687336Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (arkeologia), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on päivitetty ja tarkastettu opintosuunnitelma kandidaatin tutkielman ja HuK -tutkinnon suorittamiseksi.

Sisältö:

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman teko

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Omaopettajan antama ohjaus ja opiskelijan laatima HOPS (henkilökohtainen opintosuunnitelma) WebOodiin.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

1. opiskeluvuoden syksyllä laadittu HOPS

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Omaopettajan hyväksymä WebOodiin kirjattu HOPS

Arviointiasteikko:

Hyväksytty HOPS

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja

Työelämäyhteistyö:

Ei

687326A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto, arkeologia), 0 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Ikäheimo, Janne Petteri**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

0 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3. vuosi, kevätlukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kirjoittaa annetun aiheen pohjalta kieleltään ja sisällöltään viimeistellyn esseen, jossa hän pystyy esittelemään arvioivasti tutkielmansa teoreettista ja metodista taustaa sekä keskeisiä tuloksia.

Sisältö:

Kandidaatintutkielman pohjalta kirjoitettava essee

Järjestämistapa:

Itsenäinen opiskelu

Toteutustavat:

Kypsyysnäyte kirjoitetaan Examinarium-tenttiakvaariossa.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat.

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot, hyväksytty kandidaatintutkielma

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

-

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Examinariumissa kirjoitettu essee.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuhenkilö:

Yliopistonlehtori Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Ei

687364A: Pohjoisuus ja pohjoinen arkeologia, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Vesa-Pekka Herva**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi, syyslukukausi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata ja selittää arkeologian näkökulmasta esihistoriallisen ja historiallisen ajan kulttuurisia prosesseja pohjoisilla alueilla, erityisesti pohjoisessa Fennoskandiassa. Opiskelija hallitsee perustiedot pohjoisten kulttuurien erityispiirteistä ja kulttuurin muutoksista ja jatkuvuudesta pitkällä aikavälillä. Opiskelija tuntee pohjoisuuden idean historiallisena konstruktiona ja osaa asettaa kulttuurien kehityksen pohjoisilla alueilla osaksi laajempia menneisyyden kulttuurisia ilmiöitä ja prosesseja.

Sisältö:

Suomen ja lähialueiden arkeologian perusteet kivikaudelta nykyaikaan sekä pohjoisten kulttuurien elämän- ja ajattelutapojen, ympäristösuhteen ja identiteetin keskeiset piirteet. Pohjoisen Fennoskandian alueen kulttuurinmuutoksen suhde laajempiin prosesseihin, kuten neolitisaatioon, varhaiseen metalliteknologiaan, valtionmuodostukseen ja modernisaatioon.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, oheiskirjallisuus ja kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Opetukseen osallistuminen, kirjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687367A: Teoria- ja metodikurssi, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kuvata arkeologisen tiedon luonnetta ja arkeologisen tiedontuottamisen keskeisiä tutkimusmenetelmiä sekä osaa selittää määrättyjen teoreettisten näkökulmien ja metodien soveltuvuuden tietynlaisten arkeologisten kysymysten ja lähdeaineistojen tutkimukseen. Opiskelija osaa antaa esimerkkejä erilaisista arkeologian teorioista. Hän osaa arvioida kriittisesti erilaisten teoreettisten suuntausten heikkouksia ja vahvuuksia sekä osaa selittää teorian merkityksen arkeologiselle tiedon muodostumiselle.

Sisältö:

Arkeologisen ajattelun historian ja teoreettisten suuntausten yleispiirteet koskien mm. kulttuurin olemusta, yhteisöjen rakennetta ja muutosta, identiteettiä sekä ympäristöä. Arkeologian tutkimusmenetelmät ja niiden sekä erilaisten ihmisten menneestä toiminnasta kertovien aineistojen käytännön hyödyntäminen määritettyjen kysymysten tutkimuksessa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, oheiskirjallisuus, kirjalliset/harjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot, Arkeologinen tiedonhankinta- ja käsittely I ja II

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Arkeologinen tiedonhankinta- ja käsittely I ja II

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Opetukseen osallistuminen, harjoitus- ja kirjoitustehtävät

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687325A: Tutkielma ja kandidaattiseminaari, 10 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Ikäheimo, Janne Petteri, Heli Maijanen

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa toteuttaa pienimuotoisen tutkimuksen rajatulla arkeologisella lähdeaineistolla. Opiskelija osaa soveltaa tutkimusongelman kannalta relevantteja menetelmiä aineiston käsittelyyn, arvioida aineistosta tekemiään havaintoja ja esittää niiden vertailevaan analysointiin perustuvat tutkimustulokset lyhyenä kirjallisena tutkielmana.

Sisältö:

Seminaari, jossa perehdytään arkeologisen tutkimuksen peruskysymyksiin ja teemoihin. Suppeasta aihepiiristä tehdyn kirjallisen tutkielman laatiminen. Arkeologisen havaintoaineiston analysointi ja käytännön tutkimus. Tieteellisen tekstin kirjoittaminen, esittäminen ja suullinen argumentointi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Aktiivinen osallistuminen kandidaattiseminaarin istuntoihin oman tutkielman valmistumiseen saakka. Tutkimussuunnitelman ja valmiin työn esittäminen seminaarissa sekä vertaisarvioijana toimiminen. Ohjatun opetuksen määrä 20 h.

Kohderyhmä:

Arkeologian pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Oppimateriaali:

Kandidaattiseminaarin kirjallinen ohjeistus arkeologian oppiaineen www-sivuilla osoitteessa: [http://www.oulu.fi/](http://www.oulu.fi/arkeologia/node/12668)
[/arkeologia/node/12668](http://www.oulu.fi/arkeologia/node/12668)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Osallistuminen seminaari-istuntoihin, tutkimussuunnitelman ja valmiin työn esittäminen, vertaisarvioijana toimiminen.

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Ei

Lisätiedot:

-

687369A: Biologisen antropologian ja bioarkeologian erikoistumiskurssi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Markku Niskanen

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee jonkin biologisen antropologian tai bioarkeologian erikoisalueen perusteet ja osaa itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa oppimaansa käytännössä.

Sisältö:

Kurssilla syvennetään tietoja yhdestä biologisen antropologian tai bioarkeologian osa-alueesta, esim. paleoantropologiasta, paleopatologiasta, ihmisen biologisen variaation tutkimuksesta tai eläinosteologiasta.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitustehtäviä

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Kurssilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistotutkija Markku Niskanen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687373A: Kulttuuriperintö, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Vesa-Pekka Herva

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa määrittää kulttuuriperinnön idean ja sen historiallis-yhteiskunnalliset taustat, sekä kuvata kulttuuriperintöä ja sen tutkimusta eri näkökulmista. Opiskelija osaa selittää kulttuuriperinnön kulttuurisesti rakentuneena ilmiönä ja tunnistaa kulttuuriperinnön ja sen suojelun yhteydet laajempiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin, esimerkiksi identiteetteihin ja valtaan. Opitaan analysoimaan ja tulkitsemaan kulttuuriperinnön merkitystä ja tarkastelemaan kriittisesti kulttuuriperintökeskustelua.

Sisältö:

Kulttuuriperinnön suojelun ja tutkimuksen taustat ja käsitteet. Kulttuuriperinnön henkilökohtainen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen merkittävyys. Menneisyyden tuottaminen, hyödyntäminen ja esittäminen nykyisyydessä esim. poliittisiin, taloudellisiin, sosiaalisiin ja populaarikulttuurin tarpeisiin. Kulttuuriperinnön suhde esimerkiksi kansalliseen identiteettiin, alkuperäiskansojen oikeuksiin ja menneisyyttä koskeviin käsityksiin.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, oheiskirjallisuuden perehtyminen, ryhmäkeskustelut ja lopputyö

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotehtävät, ryhmäkeskustelu ja harjoitustyö/essee

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Professori Vesa-Pekka Herva

Työelämäyhteistyö:

Ei

687375A: Luonnontieteet ja arkeologia, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Ikäheimo, Janne Petteri**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää, kuinka luonnontieteet liittyvät arkeologiseen tiedontuottamiseen ja arvioida erilaisten luonnontieteellisten menetelmien soveltuvuutta arkeologiseen ongelmanratkaisuun.

Sisältö:

Tieteellinen maailmankuva ja tieteellisen tiedon tuottaminen, tutustuminen yhteen tai useampaan arkeologiassa soveltamiskelpoiseen luonnontieteen osa-alueeseen (esim. ajoitusmenetelmät, geoarkeologia ja analyttinen kemia).

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus tai itseopiskelu

Toteutustavat:

Luentoja ja oheislukemisto. Luentokurssista järjestetään tentti tai opiskelija laatii vastuuhenkilön kanssa sovitusta aiheesta kotiesseen. Ohjatun opetuksen määrä 18 h.

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava oheislukemisto tai vastuuolettajan kanssa sovittu kirjallisuus

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai kotiessee

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Janne Ikäheimo

Työelämäyhteistyö:

Ei

687371A: Maiseman arkeologia, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Timo Ylimaunu**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa soveltaa maisemantutkimuksen metodeja ja teorioita omassa tutkielmassaan ja tehdä tulkintoja erilaisista maiseman muodostukseen vaikuttaneista tekijöistä ja siitä, miten erilaiset maisemat ovat olleet vaikuttamassa inhimilliseen kulttuuriin.

Sisältö:

Arkeologisessa maiseman tutkimuksessa käytetyt näkökulmat ja teoriat, sekä niiden soveltaminen luonnon- ja rakennetun maiseman tutkimuksessa ja tulkitsemisessä.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja kursilla jaettava kirjallisuus

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Kulttuuriantropologian ja arkeologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Kursilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Esseet

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Timo Ylimaunu

Työelämäyhteistyö:

Ei

Lisätiedot:

-

687374A: Materiaalisen kulttuurin tutkimus, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Timo Ylimaunu**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa soveltaa materiaalisen kulttuurin keskeisiä metodeja ja teorioita omassa tutkielmassaan ja tehdä tulkintoja materiaalisen kulttuurin vaikutuksista inhimillisen kulttuurin eri osa-alueilla.

Sisältö:

Arkeologisessa tutkimuksessa käytetyt materiaalisen kulttuurin eri menetöt ja teoriat, niiden soveltaminen esine- ja rakennustutkimuksessa sekä esimerkkejä eri metodien ja teorioiden käytöstä arkeologisissa tulkinnoissa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja kurssilla jaettu kirjallisuus

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Kulttuuriantropologian ja arkeologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Kurssilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Esseet

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Timo Ylimaunu

Työelämäyhteistyö:

Ei

687368A: Osteologian peruskurssi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Markku Niskanen

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2./3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija kykenee itsenäiseen, perustason osteologiseen tutkimukseen ja hänellä on perusvalmiudet osteologisen aineiston analyysiin ja tulkintaan.

Sisältö:

Osteologisen aineiston analyysi ja tulkinta. Käytännön luuaineistoon tutustuminen ja osteologisten piirteiden kuvailu ja tunnistaminen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitustehtäviä

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Kurssilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotenti

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistotutkija Markku Niskanen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687372A: Sosiaalinen arkeologia, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Okkonen, Jari Pekka**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3./4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa määrittää menneiden yhteisöjen sosiaalisten suhteiden tutkimuksen päälinjat, tunnistaa arkeologisesta aineistosta sosiaalisia yksiköjä, hierarkioita ja vuorovaikutussuhteita sekä osaa analysoida ja tulkita havaintojaan.

Sisältö:

Arkeologinen sosiaalisten suhteiden tutkimus.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot 15 tuntia, oheislukemisto ja harjoitustyö

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Kursilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyö ja luentotehtävä

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Jari Okkonen

Työelämäyhteistyö:

Ei

687370A: Spatiaalinen arkeologia, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Okkonen, Jari Pekka**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3./4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tuoda tietokannan GIS-paikkatietojärjestelmään, suorittaa spatiaalisia analyysejä ja esittää tulokset karttamuodossa.

Sisältö:

GIS-paikkatietojärjestelmän käyttö, spatiaalinen analyysi ja karttojen teko.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luento 10 tuntia, ohjattuja laboratorioharjoituksia 50 tuntia ja harjoitustyö.

Kohderyhmä:

Arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Arkeologian ja kulttuuriantropologian perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

-

Oppimateriaali:

Kurssilla jaettava materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyö

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Jari Okkonen

Työelämäyhteistyö:

-